

Tvisteløsningsnemnda

Vedtaksdato

28. juni 2023

Vår referanse

2023/99

Saksbehandler

Birgit Espejord Jensen

VEDTAK NR 72/23 I TVISTELØSNINGSNEMNDA

Tvisteløsningsnemnda avholdt møte.

Ved behandlingen av saken var Tvisteløsningsnemnda sammensatt slik:

Faste medlemmer

Anne Marie Due, leder

Vetle Wetlesen Rasmussen, YS

Silje Stadheim Almestrand, NHO

Saken gjelder

Søknad om unntak fra reglene om ansattes rett til representasjon i styrende organer etter aksjeloven § 6-5 og § 6-4, jf. representasjonsforskriften § 17, § 46 og § 49. Søknad om etablering av konsernordninger med felles styrerepresentasjon i underkonsernets selskaper, med to angitte valgkretser for hvert underkonsern.

Selskap

Orkla ASA med underliggende selskaper Orkla Foods Europe AS, Orkla Confectionery & Snacks AS, Orkla Health Holding AS og Orkla Food Ingredients AS.

Det ble truffet slikt vedtak:

Saksforhold

I brev datert 15. mai 2023 fremsatte advokat Knut-Marius Sture i advokatfirmaet Arntzen De Besche, på vegne av konsernet i Orkla ASA med de underliggende selskaper og de tillitsvalgte organisasjoner ved representantskapet for Orklas faglige representantskap, (OFR), søknad for Tvisteløsningsnemnda om å innføre ny konsernordning i underkonsernene Orkla Foods Europe AS, Orkla Health Holding AS, Orkla Food Ingredients AS og Orkla Confectionery & Snacks AS. Det er disse selskapene som utgjør porteføljeselskapene.

Orkla-konsernet er et konsern med totalt 54 selskaper. Konsernet er multinasjonalt med virksomheter i en rekke europeiske land, der morselskapet har forretningskontor i Oslo. Orkla-konsernet har med virkning fra 1. mars 2023 endret sin drifts- og operativmodell, og er nå organisert som et industrielt investeringsselskap med eierskap i 12 selskaper med underliggende produktporteføljer. Fire av disse porteføljene er organisert i en holdingstruktur, der et holdingselskap i hvert underkonsern har til formål å drive virksomhet gjennom hel- eller deleide selskaper i Norge.

Orkla-konsernet har omtrent 20500 ansatte, og i de fire porteføljeselskapene som omfattes av søknaden er det til sammen 14500 ansatte.

Det er inngått en samarbeidsavtale mellom ledelsen i Orkla ASA og den konserntillitsvalgte om organisering og drift av samarbeidsorganene. Hensikten med avtalen er å ivareta intensjonene i de nasjonale lov- og avtaleverk om samarbeidsordninger mellom ledelsen og de ansattes organisasjoner i Orkla-konsernet. Orklas faglige representantskap (OFR) er det høyeste organet innen Orkla-konsernet og består av de representanter som er valgt av og blant de ansatte til styret i Orkla ASA, i tillegg til kontaktutvalgets representanter fra de største porteføljeselskapene. For å bli valgt inn i representantskapet til OFR må man være tillitsvalgt. Representantskapet har 14 representanter, hvorav inntil fire er ansatterepresentanter i styret til Orkla ASA. Selskapet er internasjonalt, og det konsernfaglige samarbeidet ivaretas gjennom ESW (ESU) avtale om informasjonsdeling mellom de tillitsvalgte og ledelsen i konsernet for ansatte i andre EØS-land.

Orkla-konsernets ordning for representasjon i selskapenes styre ble første gang godkjent ved Bedriftsdemokratimendas vedtak 8. februar 1996, og vedtaket er senere endret flere ganger for å tilpasse ordningen til endringer i konsernstrukturen, sist ved Bedriftsdemokratimendas vedtak 21. januar 2016, saksnummer BDN 12/86 Orkla ASA. Orkla ASA har per nå fire ansatterepresentanter av totalt 11 styremedlemmer.

Konsernet opplyser at det i samtlige norske arbeidsgiverselskaper er lagt til rette for ansatterepresentasjon i styrene, og konsernet har felles representasjonsordning på ASA-nivå. Ny bedriftsdemokratimodell er behandlet i samarbeid mellom de tillitsvalgtes organisasjoner, representert av Orklas faglige representantskap (OFR) og ledelsen i Orkla ASA. De tillitsvalgte i representantskapet OFR gir sin støtte til søknaden.

Orkla-konsernet opplyser at etter ny bedriftsmodell så vil porteføljeselskapene i stor grad være som en konsernspiss i selvstendige konsern. Mange beslutninger av betydning for den

aktuelle virksomheten vil derfor treffes i porteføljeselskapenes styrer fremfor i Orkla ASA. Dette er bakgrunnen for at Orkla-konsernet ønsker å etablere en utvidet ordning med felles representasjon i styret i det enkelte porteføljeselskapet. Ordningen er ment begrenset til ansatte som inngår i porteføljeselskapet. Forslaget medfører at ansatte fra datterselskapene til eksempelvis Orkla Health Holding AS er valgbare og har stemmerett til styret i Orkla Health Holding AS.

Konsernet opplyser videre at porteføljeselskapene har ansatte i flere land. For å sikre representasjon fra de landene der virksomheten har størst fotavtrykk, søkes det om valgkretser som er begrenset til disse landene.

Konsernet opplyser at ansatterepresentasjonen i porteføljeselskapene kommer i tillegg til konsernordningen i Orkla ASA og ansatterepresentasjonen i de underliggende selskapene som de er ansatte i. Dersom søknaden går igjennom i nemnda, betyr det at de ansatte vil få styrerepresentasjon i porteføljeselskapene også der arbeidsgiverselskapet har færre enn 30 ansatte.

Informasjon om porteføljeselskapene det søkes for:

Orkla Foods Europe AS har datterselskaper i flere land og totalt 6483 ansatte i underkonsernet. Det er 17 ansatte i porteføljeselskapet og 1149 ansatte i to andre selskaper i Norge. Videre er det 5 ansatte i England, 153 ansatte i Finland, 110 ansatte i Latvia, 46 ansatte i Litauen, 441 ansatte i Romania, 55 ansatte i Slovakia, 1642 ansatte i Sverige, 2210 ansatte i Tsjekkia og 49 ansatte i Østerrike.

Orkla Confectionery & Snacks AS har datterselskaper i flere land og totalt 2911 ansatte i underkonsernet. De er 16 ansatte i porteføljeselskapet og 480 ansatte i to andre selskaper i Norge. Videre er det 218 ansatte i Danmark, 518 ansatte i Estland, 340 ansatte i Finland, 129 ansatte på Island, 864 ansatte i Latvia, 8 ansatte i Litauen og 354 ansatte i Sverige.

Orkla Health Holding AS har datterselskaper i flere land og totalt 1823 ansatte i underkonsernet. Det er 11 ansatte i porteføljeselskapet og 282 ansatte i flere andre selskaper i Norge. Videre er det 224 ansatte i Danmark, 92 ansatte i England, 109 ansatte i Finland, 2 ansatte i Frankrike, 4 ansatte i Italia, 9 ansatte i Latvia, 14 ansatte i Litauen, 9 ansatte i Nederland, 124 ansatte i Polen, 12 ansatte i Skottland, 125 i ansatte Spania, 382 ansatte i Sverige, 12 ansatte i Tsjekkia og 423 ansatte i Malaysia.

Orkla Food Ingredients AS har datterselskaper i flere land og totalt 3204 ansatte i underkonsernet. Det er 21 ansatte i porteføljeselskapet og 232 ansatte i fem selskaper i Norge. Videre er det 5 ansatte i Belgia, 584 ansatte i Danmark, 484 ansatte i selskaper i England, 13 ansatte i Estland, 74 ansatte i Finland, 7 ansatte i Frankrike, 97 ansatte i Hellas, 25 ansatte i Latvia, 54 ansatte i Litauen, 283 ansatte i Nederland, 436 ansatte i Polen, 81 ansatte i Portugal, 18 ansatte i Russland, 115 ansatte i Slovakia, 5 ansatte Spania, 38 ansatte i Sveits, og 498 ansatte i Sverige, 25 ansatte i Tsjekkia, 119 ansatte i Tyskland og 11 ansatte i Ungarn.

Det søkes godkjenning fra nemnda fordi den omsøkte ordningen medfører et tillegg som avviker fra den representasjonsordningen som følger av representasjonsforskriften.

Det søkes om to ansatterepresentanter til styret i hvert av porteføljeselskapene. Disse skal velges etter en forholdstallsvalgordning, og valget skal gjennomføres i to valgkretser.

Tvisteløsningsnemndas merknader

Tvisteløsningsnemnda har etter representasjonsforskriften § 45, kompetanse til å behandle søknad om unntak fra reglene om ansattes rett til representasjon i styrende organer, søknad om å etablere felles representasjonsordninger og klager på valg. Forskrift 16. desember 2005 nr. 1569 om tvisteløsningsnemnd etter arbeidsmiljøloven § 2 gjelder. Etter denne forskriften settes nemnda med leder og to faste medlemmer.

Dersom det vil medføre vesentlige ulemper eller er uhensiktsmessig for gjennomføringen av de ansattes rett til representasjon kan Tvisteløsningsnemnda etter representasjonsforskriften § 46 første ledd gi helt eller delvis unntak fra reglene i aksjeloven eller allmennaksjeloven om ansattes rett til representasjon i styrende organer, eller reglene i representasjonsforskriften. Nemnda kan til enhver tid oppheve eller endre vedtaket dersom vilkårene ikke oppfylles eller forholdene endrer seg, jf. representasjonsforskriften § 46 femte ledd.

Det følger imidlertid av aksjeloven § 6-5 fjerde ledd at «Kongen kan bestemme at paragrafen her skal gjelde for deler av et konsern eller slik gruppe». Videre følger det av representasjonsforskriften § 49 første ledd at dersom et selskap tilhører et konsern eller annen gruppe foretak som er knyttet sammen gjennom eierinteresser eller felles ledelse, og vilkårene for å inngå avtale etter § 42 ikke er oppfylt, kan nemnda fastsette særlige ordninger for konsernet eller gruppen, jf. aksjeloven § 6-5 og § 6-35. Nemnda kan videre sette vilkår for vedtaket, jf. representasjonsforskriften § 49 tredje ledd.

Etter representasjonsforskriften § 50 første ledd kan søknad om å etablere felles representasjonsordning fremmes av konsernet, gruppen, et flertall av de ansatte eller lokal fagforening som representerer et flertall av de ansatte. Søknaden i saken er fremmet av advokat Knut-Marius Sture på vegne av konsernet. De tillitsvalgte støtter søknaden. Søknaden er dermed fremmet i samsvar med § 50 første ledd.

Det søkes om unntak etter aksjeloven §§ 6-4 og § 6-5, annet ledd, jf. representasjonsforskriften § 17 § 46, jf. § 49 om ny konsernordning i porteføljeselskapene Orkla Foods Europe AS, Orkla Health Holding AS, Orkla Food Ingredients AS og Orkla Confectionery & Snacks AS.

Nemnda har kommet til at søknad om å etablere ansatterepresentasjon i de fire porteføljeselskapenes styre innvilges. Nemnda har i vurderingen lagt vekt på at det er bred enighet om ordningen mellom selskapene og de tillitsvalgte, representert ved Orklas faglige representantskap. Nemnda har vektlagt at den nye bedriftsmodellen medfører at porteføljeselskapene vil være holdingselskaper med stor grad av autonomi og beslutningsmyndighet for egne datterselskaper. En rekke beslutninger som tidligere lå i Orkla ASA og dets styre, overføres til porteføljeselskapene og dets styre, og det vil være av

stor betydning for bedriftsdemokratiet at de ansatte sikres representasjon i disse styrende organ. Videre legger nemda vekt på at ordningen styrker de ansattes rett til representasjon i forhold til det som følger av aksjelovens bestemmelser, fordi representasjonen kommer i tillegg til den gjeldende konsernordningen i Orkla ASA og de ansattes rett til representasjonen i hver av de underliggende datterselskapene som de er ansatt i.

Nemnda har også kommet til at søknaden om inndeling i to valgkretser innvilges. Nemnda viser til at selskapet etter representasjonsforskriften § 17 første ledd kan deles inn i like mange valgkretser som det skal velges styremedlemmer og observatører, og at det derfor er i samsvar med forskriften at underkonsernene deles inn i to valgkretser som til sammen skal velge to styremedlemmer med varamedlemmer til styret i hvert av de fire underkonsernene.

Konklusjon

Etter aksjeloven § 6-5 og § 6-4, jf. representasjonsforskriften § 17, § 46 jf. § 49 innvilges søknad om underkonsernordning med styrerepresentasjon i Orkla Foods Europe AS, Orkla Health Holding AS, Orkla Food Ingredients AS og Orkla Confectionery & Snacks AS. Etter representasjonsforskriften § 17 første ledd innvilges søknad om to valgkretser i selskapene.

Nemnda godkjenner følgende ordninger i selskapene:

Orkla Foods Europe AS

- I) To ansatterepresentanter i styret skal velges av og blant de ansatte i Orkla Foods Europe AS og i datterselskaper i Norge og Sverige.
- II) Valget gjennomføres i to valgkretser ved at
 - a ansatte i Orkla Foods Europe AS og i norske datterselskaper skal ved forholdstallsvalg velge ett medlem,
 - b ansatte i Orkla Foods Europe AS svenske datterselskaper skal velge ett medlem i henhold til svenske valgeregler.
- III) Etablerer eller overtar Orkla Foods Europe AS nye selskaper eller bedrifter i Norge eller Sverige, forutsettes de ansatte i disse å bli innlemmet i den felles representasjonsordningen.
- IV) Ved vesentlige endringer forutsettes det en ny søknad til Tvisteløsningsnemnda.
- V) For øvrig gjelder aksjelovens regler om ansatterepresentasjon i styrende organer og representasjonsforskriftens bestemmelser om gjennomføring av valg.
- VI) Godkjenningen gjelder inntil videre, jf. representasjonsforskriften §§ 46 og 49.

Orkla Confectionery & Snacks AS

- I) To ansatterepresentanter i styret skal velges av og blant de ansatte i Orkla Confectionery & Snacks AS og i datterselskaper i Norge og Sverige.
- II) Valget skal gjennomføres i to valgkretser ved at
 - a ansatte i Orkla Confectionery & Snacks AS og i norske datterselskaper skal ved forholdstallsvalg velge ett medlem.
 - b ansatte i Orkla Confectionery & Snacks AS svenske datterselskaper skal velge ett medlem i henhold til svenske valgeregler.

- III) Etablerer eller overtar Orkla Confectionery & Snacks AS nye selskaper eller bedrifter i Norge eller Sverige, forutsettes de ansatte i disse å bli innlemmet i den felles representasjonsordningen.
- IV) Ved vesentlige endringer forutsettes det en ny søknad til tvisteløsningsnemnda.
- V) For øvrig gjelder aksjelovens regler om ansatterepresentasjon i styrende organer og representasjonsforskriftens bestemmelser om gjennomføring av valg.
- VI) Godkjenningen gjelder inntil videre jf. representasjonsforskriften §§ 46 og 49.

Orkla Health Holding AS

- I) To ansatterepresentanter i styret skal velges av og blant de ansatte i Orkla Health Holding AS og i datterselskaper i Norge og Danmark.
- II) Valget skal gjennomføres i to valgkretser ved at
 - a ansatte i Orkla Health Holding AS og i norske datterselskaper skal ved forholdstallsvalg velge ett medlem.
 - b ansatte i Orkla Health Holding AS danske datterselskaper skal velge ett medlem i henhold til danske valgregler.
- III) Etablerer eller overtar Orkla Health Holding AS nye selskaper eller bedrifter i Norge eller Danmark, forutsettes de ansatte i disse å bli innlemmet i den felles representasjonsordningen.
- IV) Ved vesentlige endringer forutsettes det en ny søknad til Tvisteløsningsnemnda.
- V) For øvrig gjelder aksjelovens regler om ansatterepresentasjons i styrende organer og representasjonsforskriftens bestemmelser om gjennomføring av valg.
- VI) Godkjenningen gjelder inntil videre, jf. representasjonsforskriften §§ 46 og 49.

Orkla Food Ingredients AS

- I) To ansatterepresentanter i styret skal velges av og blant de ansatte i Orkla Food Ingredients AS og i datterselskaper i Norge og Danmark.
- II) Valget skal gjennomføres i to valgkretser ved at
 - a ansatte i Orkla Food Ingredients AS og i norske datterselskaper skal ved forholdstallsvalg velge ett medlem.
 - b ansatte i Orkla Food Ingredients AS danske datterselskaper skal velge ett medlem i henhold til danske valgregler.
- III) Etablerer eller overtar Orkla Food Ingredients AS nye selskaper eller bedrifter i Norge eller Danmark, forutsettes de ansatte i disse å bli innlemmet i den felles representasjonsordningen.
- IV) Ved vesentlige endringer forutsettes det en ny søknad til Tvisteløsningsnemnda.
- V) For øvrig gjelder aksjelovens regler om ansatterepresentasjons i styrende organer og representasjonsforskriftens bestemmelser om gjennomføring av valg.
- VI) Godkjenningen gjelder inntil videre, jf. representasjonsforskriften §§ 46 og 49.

Ordningen trer i kraft fra nemndas vedtak kommer fram til mottaker.

Tvisteløsningsnemnda

Anne Marie Due
Leder

28. juni 2023

Til orientering:

Nemndas vedtak gjelder for ubestemt tid med mindre nemnda bestemmer noe annet, jf. representasjonsforskriften § 46 siste ledd og § 49 siste ledd.

Tvisteløsningsnemndas vedtak kan ikke påklages, jf. forskrift om tvisteløsningsnemnd etter arbeidsmiljøloven § 6.